

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se posilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se določi do odpovedi. — Udje „Katal. posameznih listov stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vspremaj naročnino, inserati in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštnine prost.

Za živinorejce.

Opozarjam naše kmetovalce, da je finančno ministvrstvo dovolilo, da se sme brezplačno razdeliti med posebno potrebne kmetovalce in živinorejce na Štajerskem do konca maja t. l. 6000 meterskih stotov odpadkov kamene soli iz soline Aussee, da se na ta način vsaj nekoliko odpomore splošnemu pomanjkanju krmelj. Ti odpadki pa se smejo porabiti le za živinsko krmlo ali za zboljšanje slabe ali pokvarjene krmelj. C. kr. namestnija je v sporazumu s c. kr. Kmetijsko družbo odkazala posameznim okrajem: Okraju glavarstvu Celje 330, politični eksposzituri Mozirje 78, okraju glavarstvu Konjice 100, Ljutomer 172, Maribor 302, Ptuj 402, Radgona 236, Brežice 183, Slovenskračec 227 meterskih stotov. Odpadke bodo razdeljevale politične oblasti v sporazumu s pomožnimi okrajnimi odbori. Živinorejci oglasite se pri svojih okrajinah glavarstv!

Slovenska kmečka zveza.

Deželnozborske volitve.

Deželnozborske volitve še leže daleč pred nami. Liberalni stranki je vkljub temu prva skrb, da se sklene kakor najhitreje kompromis s kmečko stranko in se razdele mandati med stranke. Naše zasebno mnenje pa je, da mora pravi ljudski stranki biti najvažnejša naloga, seznaniti svoje pristaše in volilce z vsemi programimi točkami, s kojimi hoče stopiti v vojni boju in ga izvojevati. Kadar bo ljudstvo spoznalo deželnozborske programe svojih domačih strank, potem se bo tudi razmerje med strankami lahko tako uredilo, kakor bo narodu najbolj koristilo. Ljudske potrebe nam morajo biti prva skrb, ne pa hrepenevanje kakih „voditeljev“ po skorajšnjem osiguranju mandatov.

Z eno točko programa naše kmečke stranke se bocemo danes baviti, to je volilni red. Naši pristaši so skrajno nezadovoljni s sedanjim novim volilnim redom. Ne pripisujemo krvide na njej našim slovenskim poslancem, ker jim samim ni bilo mogoče prizoriti drugega volilnega zakona. Toda naše trdno preporočanje je, da v novem deželnem zboru ne bodo več osamljeni. Tudi iz nemških kmečkih krogov se slišijo glasovi uplivnih mož, da je nova volilna reforma za kmečki stan prava nesreča.

PODLISTEK.

Marko in Tomaž.

Spisal J. Z.

Ko bi Matevž France vedel, da hočem izdati o njem neko zgodbico, pri kateri je njegova koža trpela, ne vem, kako bi me kaj pogledal, če bi bil v moji bližini. Sicer upam, da bi danes ne bil več tako divji, kakor pred leti, ko se je stvar pripetila. Bila sva pri vojakih. On je že nosil dve zvezdi na vsaki strani ovratnika ter bil v vojaški pisarni; jaz sem se komaj privadol komisu in vojaški potici ter bil tudi pred nekaj tedni prestavljen v pisarno.

Bili so ravno pasji dnevi; tisti čas, v katerem že navadnega človeka lasjo bole, ako se nanj spomni, kaj še ne vojaka. Drug človek si vsaj lahko privošči ob tej vročini pošteno merico piva in kakšen sir zraven, da si zmoči posušena jetra in okrepe skrčen želodec. A vojak, ki je itak vedno suh v žepu in golancu, naj tudi iz neba kakor iz škafa lije, se še enkrat bolj posuši. In tudi vse slinje, ki se mu precedijo ob spominu na tisto rujavo tekočino, ki tako prijetno hlači v vročini, ne morejo nadomestiti merice piva.

Ravno ob tem času torej si izmisli naš stotnik veliko vajo v ravnini. Naši tovariši v mestu, ki so morali na vajo, so kleli in se nam grozili, češ: „Ti presneti škrčici, pisači in mazači zgoraj v trdnjavni niso za drugo ko da lenuharijo in državni komis jedo.“ Mi, seveda, smo se rotili, kako nečuveno nas mnijo, ker moramo ves četr ure hoditi iz mesta v trdnjave na naših „visokih pisarn“.

Nova volilna reforma ustvarja med kmečkim ljudstvom dva tabora, tabor imovitejših in tabor manj imovitih in kmečkih delavcev. Jasno je, da bo ta ločitev zanesla nasprotstvo v kmečke vrste. Saj drugače tudi v političnem boju ni mogoče. Kmečki stan pa je potreben dandanes edinstvo, bojevati se mora složno za svoj obstanek, zato je nevarno in kvarno v političnem življenu ustvarjati v njem različne tabore.

Ali ima kmet, ki plačuje deset kron davka, res več pravice do sodelovanja v politiki, kakor isti, ki plačuje samo devet ali še manj kron? Saj obavda hočeta le, da se jima dobro godi, da se ustvarjajo za njiju dobre postave. Zakaj torej delati razliko med njima?! V državnem zboru voli vse kmečko prebivalstvo skupaj, bolj in manj imoviti kmet, gospodar in uslužbenec, vinogradnik in viničar. Kakor kmečko prebivalstvo skupno dela, skupno tripi, tako hoče tudi v političnem oziru hoditi skupaj.

Novi deželni zbor mora torej spremeniti volilni red ter odstraniti vse one določbe, ki merijo na to, da se začne boj v kmečkem prebivalstvu, boj manj imovitega kmeta proti imovitemu, boj delojemalca do delodajalca. To je ena točka pravega kmečkega programa za prihodnji deželni zbor, in naše mnenje je, da je ena izmed zelo važnih.

Sodelovanje pri postavodajalstvu.

Pred našimi državnimi poslanci ležita dva večna predloga: splošno ljudsko zavarovanje in na novi zakon za kužne bolezni pri domačih živalih. Obavda predloga smo mi v našem listu priobčili precej obširno.

Predloga prideta v državnem zboru v odseki in tam morajo naši poslanci glasovati za ali proti posameznim določbam zakonskih predlogov. Toda velika olajšava za poslance je, ako izvedo tudi mnenje svojih volilcev, za katere se delajo postave. Na volilnih shodih je navadno premalo časa za razprave o takih zadevah. Ravno zaradi tega pa smo mi priobčili zakske predloge, da se lahko vsi volilci ž njimi seznanijo, jih mirno prevdarijo ter o njih oddajo svoje mnenje.

Pozivljamo torej svoje somišljenike, da se zglašijo k imenovanim predlogom in povejo, kaj misijo. Beseda jim je popolnoma prosta. Lahko pišejo za ali

Moj predstojnik v pisarni je bil korporal France. Postrani me je vedno gledal, češ: „tudi eden tistih, ki se ne dajo za kaj drugega porabiti“, in ni pomislil, da si je dal s tem tudi samemu sebi slabo spričevalo. Tako so bile torej stvari, ko je prišlo povelje za vajo. Jaz sem se grozno veselil, ker nas so pustili doma kot neporabne pokveke. Moje veselje se je seveda še povečalo, ko je moral ta presneti France, ki sem ga imel že itak v želodecu, tudi zraven.

Predpoldan sem se imel imenitno, počutil sem se takoreč samosvojega gospoda v hiši, to se pravi v pusti pisarni. Svest si svojega gospodstva in svobode sem zapustil po obedu trdnjavno, ki je postala pravo pribeljališče zapuščenih, ker ostala sta v njej samo še kompanijski črevljari Marko in krojač Tomaž. Prvi je skušal raztrgan komijski črevlj zopet v pošteno obliko spraviti, drugi je s svojimi škarjami muham glave rezal. Kmalu sem spoznal, kako grozno neumno je brez počenega groša po mestu hoditi, krčme ogledovati in poslušati, kako drugi za ovratnine vlivajo. Da bi storil konec svojim mukam, sem se obrnil zopet proti trdnjavici kjer vsega tega ni, z namenom na slamnici zadrušiti grešna poželenja po vrčkih. Milo se mi je storilo ob spominu na vročino in mojo lero žejo, ki bi se dala tako krasno s par vrčki pogasti. Nagnil sem glavo ter korakal kakor mučenik mimo gostiln. Iz teh žejno-otožnih misli me zбудi ženski glas.

„Vi, gospod vojak, ste slišali, počakajte no malo — ja!“ Ozrem se in zapazim dekle, ki je hitelo iz vrta bližnje krčme za meno. „Glej, glej, sem si mislil, hitro pogledal, že se suknja lepo prileže, popravil brke, ki sem jih imel na eni strani sedem, na drugi pa osem, ter raztegnil obraz v najprijaznejši na-

proti, kako jim narekuje njih prepričanje. Naše mnenje je, da bodo taki dopisi prinesli našemu narodu mnogo več koristi, kakor pa kaki osebni napadi ali brezpomembne novice.

Politični ogled.

— Državni zbor se je bavil dosedaj z različnimi nujnimi predlogi, katere so vložili Čehi in Nemci. V petek, dne 29. t. m. pridejo bržkone spodnještajerski nemški izgredi in nemiri v Ljubljani v razpravo. Odsek za spremembo opravilnika je sklenil, da preide meseca februarja v podrobno razpravo. Proračunski odsek je začel svoje posvetovanje. Izmed Slovencev je govoril dr. Korošec ter grajal uradno poročevanje iz drugih držav, ki je prikrojeno v smislu nemške politike, n. pr. poročila iz Rusije.

— Deželni zbor. Iz zanesljivega vira izvemo, da bodo predpripriprave za nove deželnozborske volitve trajale več mesecov. Prej pa še sploh mora dobiti deželnozborski volilni zakon najvišje potrjenje.

— Pomanjkanje krme. Dr. Benkovič, dr. Korošec in tovariši so dne 17. decembra 1908 v državnem zboru vložili ta-le nujni predlog: Sodne okraje Laško, Sevnica, Kozje, Šmarje in Rogatec je tudi letos obiskala silno huda suša in tej sledče pomanjkanje krme. Prebivalstvo je moralno prodajati živilo po sramotni ceni. Kazven tega so trpele nekatere občine kakor St. Rupert nad Laškim, Jurklošter, Marija Gradič, Loka pri Židanem mostu, deli Trbovelj in Sv. Krištofa, dalje Blanca, Zabukovje in Golobrjak vsled toče. Na vse te občine kakor sploh na imenovanje sodne okraje, posebno Laško, se je moglo pri podporni akciji vlade radi pomanjkanja krme le malo ali sploh ne ozirati, ker so ti okraji gorati in so nekatere občine več ur od železniške postaje oddaljene; kmetje niti niso naznanili, koliko krme potrebujetejo, ker se krma v te gorate občine sploh ne da, ali le z velikimi stroški spraviti. Sicer pa je prebivalstvo v teh občinah tako ubogo, vsled vsake leta se ponavljajočih, posebno letosnjih ujm gospodarsko tako oslabelo, da krme še po znižani ceni ni moglo vzeti. Radi teh razmer vlada v teh občinah velikanska lakota. Okrajni pomožni odbor na Laškem je zato sklenil pozvati vlado, da podeli najbolj zadetim kmetovalcem laškega okraja živila (krompir, koruzo itd.), nadalje

smehljaj, ker opazil sem, da ima na roki jerbašek, v njem vrč piva in sir. Kako so se mi sline pocedile, moje sanje o pivu se vresničujejo . . .

„Vi, gospod vojak“, začne med tem moja lepotica, „pozname gospoda Franceljna, korporala, ki ima na vsaki strani dve zvezdi?“ Med tem je takoreč prezirajoče gledala moj ovratnik brez zvezd. Meni je postajalo vroče. „O seveda, seveda“, odgovorim, „saj je z menoj skupaj v pisarni.“

„Sem si tako mislila, da je on Vaš predstojnik“, zatrdi nato in povdarja posebno „on“ in „Vaš predstojnik“, ravno tako, kakor bi bil France najmanj general. „Bi ne bili tako dobri in nesli to košarico za njega seboj.“ Hudirja, to so torej moje sanje . . .

„Seveda, seveda“, sem ji hitro pritrtil, dasi sem bil vse drugo, samo vesel ne in me je grozno jeziklo, da mora ravno France moje sanje o pivu tako uničiti. „Hvala Vam lepa“, reče na to milostno ter me podučuje dalje: „Notri je pivo, sir, nekaj žemelj za mojega Franceljna, veste, in dajte mu vse skupaj.“

„Seveda sem ji odgovoril, da ji iz srca rad to željo spolnim, a da sem se pošteno zlagal, tega seveda ni opazila. „Pa oprostite“, sem nadaljeval, „Franceljna pred koncem vaje ne bo domov.“

Dekle me pogleda pomilovalno po strani in reče: „Ja, ja, tegata seveda. Vi ne morete vedeti, ker niste nobeden predstojnik“, in pri tem je besedo „predstojnik“ čisto posebno naglašala — „pa Francelj pride ob četr na štiri domov in do takrat bi rad imel stvari zgoraj.“

Z nekakim pomilovanjem sem vzel jerbašek v roke in se hotel posloviti.

Ne pozabite reči Franceljnu, da mu bo pečene jevrej vajene zvečer prinesel, še zaklice za meno in

vsled ujmu (toče) zadetim kmetovalcem tudi denarne podpore. Enak sklep za druge okraje se ni mogel skleniti, ker so se okrajni pomožni odbori še le v zadnjem času sestavili; vendar so razmere v drugih okrajih ravno tako žalostne kakor v laškem okraju. Kljub temu se dosedaj, kolikor je podpisanim znano, ni dovolj storilo, da se prebivalstvu s podelitevijo živil in denarnih podpor olajša žalostno stanje. Stavimo nujni predlog: Visoka zbornica naj sklene: „C. kr. vlada se poziva, radi slabega gospodarskega položaja prebivalstva v sodnih okrajih Laško, Sevnica, Šmarje, Rogatec, Kozje, posebno o pomaganjanju živil takoj poizvedovati in podeliti bednemu prebivalstvu živila (koruzo, krompir itd.), dalje vsled ujm zdetim tudi denarne podpore.“ — Dr. Benkovič, dr. Košec in tovariši.

— Radi umešavanja italijanske vlade v vprašanje ustanovitve vseučilišča za avstrijske Italijane je poslanec dr. Benkovič interpoliral ministrskega predsednika.

Srbija. Srbska vlada namerava izročiti vlevlastem spomenico, v kateri zahtevajo samostalnost Bosne, zase pa del bosanskega ozemlja, da more izpeljati železnicu do morja. Na Dunaju izjavljajo, da o kaki zemeljski odškodnini za Srbijo ne more biti govor. — Črnigori v Belgradu nič več ne zaupajo in trdijo, da se minister Tomanovič in knez Nikita vzlje svojim radikalnim govorom pogajata z Avstrijo. — V tačni seji skupščine je vojni minister general Živkovič odgovoril na interpelacije socialističnega poslance Kazleroviča. Minister je priznal, da so se pri dobavah za armado zgodila velika poneverjenja. Velik del denarja, namenjenega za oboroženje, sploh manjka, pri dobavah pa so se plačale velike podkupovalne vsote. Poneverjenja so posebno velika pri naročilih novih topov. Veliko visokih častnikov je hudo kompromitiranih (zapletenih) in bodo občutno kaznovani. Poslanci so na to vzkligli: „S tako armado in s takimi častniki ne moremo vojevati vojske!“ Kmečki poslanci so se pritoževali, da se vpoklicajo rezervisti čisto samovoljno; kdo veliko plača, temu ni treba na vaje. Pritoževali so se tudi, da rezervisti slabo hranijo in oblačijo. General Živkovič je obžaloval nerede in obljudil, da jih odpravi.

Male politična naznanila.

Dne 22. januarja: Portugalska vlada je prepovedala v Lizboni in v Oportu 400 shodov, ki so jih sklicali republikanci. — Po parigrajskih poročilih je včeraj ponehal turški bojkot proti avstrijskemu blagu. — V Smirnu so iz Soluna poslali nujno bataljon vojakov, ker v Mali Aziji zelo vre. — V Rusiji je policija zaprla 28 revolucionarjev, ki so nameravali usmrstiti visoke osebe.

Dne 23. januarja: V državnem zboru je bil včeraj soglasno sprejet nujni predlog poslance Kalina glede preskrbe vodov in sirot po v vojski padlih vojakih. — V Carigradu je policija zaprla osemindvajset oseb in dognala, da je v Turčiji 20.000 oseb zapletenih v zaroto, da izruši sedanje ustavo, da odstrani ministre ter prisili sedanjega sultana, da se odpove. Tudi sultanov sin je zapleten v zaroto. — Iz Rusije poročajo, da ministrski predsednik Stolipin skoraj gotovo pade. Proti njemu je vsa desnica. — Iz Tabriza v Perziji je pobegnilo 400 beguncev v Rusijo, ki pripovedujejo, da perzijske čete grozno gospodarijo. Do 4000 oseb obsodijo vsak dan na smrt.

Dne 24. januarja: Češki namestnik je nazzanil voditeljem čeških strank, da odpravijo bumel, če prihodnjega buma Čehi ne bodo motili. — Cesar je sankcioniral postavo o ustanovitvi trgovske in obrtne zbornice za Bosno in Hercegovino. — Čehi kandidirajo pri namestnih deželnozborovskih volitvah na Dunaju v VII. in X. volilnem okraju ministra Pacaka. — V Sofiji so zaprli 6 oseb, ki so osumljene, da so se udeležile zarote proti kralju Ferdinandu. — Odposlanstvo srbskih častnikov je stavilo vojnemu ministru za slučaj vojne z Avstrijo na razpolago 60 tisoč dinarov, ki so bili namenjeni za zgradbo častniške kazne.

Dne 25. januarja: Axmannovega predloga, da bodi na vseh javnih šolah na Nižje Avstrijskem učni jezik izključno nemški, baje vlaža cesarju ne bo predložila v potrjenje. — V Pragi so se včeraj večer demonstracije ponovile. Množica je nemške burše pretepla. — V Trstu je imelo včeraj laško

izgine. Jaz pa sem vlekel te lepe stvari za drugega v kreber, o katerih sem ravno prej sanjaril, kako dobro bi se meni prilegle. Tako lep sir in pivo za drugega v breg nositi — na-a... Skušnjava je postala vedno hujša — a jaz sem se boril in se premagoval kakor junak in dospel kot zmagovalec, to se pravi z nedotaknjenimi stvarmi v trdnjavu. Samemu sebi sem se čudil ter občudoval mojo vstrajnost. In v tem veselju, da se nisem dal od skušnjave premagati, sem postavil pivo v hladno vodo in sir v senco, kakor se mi je še naročilo. Ves vesel, da sem stvar dokončal, sem se hotel oddaljiti iz zapeljive bližine in se podati v pisarno, kar zaključeta črevljari Marko in kročač Tomaž, ki sta pri oknu delala, ali bolje zehala:

„Hej, škrč, kaj pa imaš v jerbašku?“
„Nič več“, odgovorim odkrito.

(Dalej prihodnje)

društvo „Patria“ protestni shod, na katerem se je zahtevalo popolno italijansko vseučilišče v Trstu. — Krščanski socialci so v današnji seji državnega zborna interpelirali v zadevi vojaških koncesij (pripustov) Mažarom.

Dne 26. januarja: Nemška nasilstva. Zastopniki nemških društev v Gradcu in nemškega dijastva so imeli zborovanje, na katerem so sklenili, da se ne sme dopustiti v Gradcu nobeno slovansko zabavo. — Po Beruhu je predvčerašnjim demonstriralo 50.000 soc. demokratov za volilno pravico. — Listi poročajo, da je Srbija na Ruskem zopet nakupila 1200 konjev. — Italijanski list Messaggero prokuje, da se trozveza ne obnovi. Namiguje na novo trozvezje med Italijo, Rusijo in Francijo. — Bolgarsko vojno ministrstvo je predvčerašnjim izdalо ukaz, da se pokliče 13 rezervnih letnikov 8. obmejne divizije v Stari Zagori brzjavno na tritedenske orožne vaje. S tem je ta divizija uvedena v popolno vojno stanje. — V Arabiji vladajo velikanski nemiri.

Razne novice.

* **Vseslovenski kmečki shod v Ljubljani za nedeljo dne 31. t. m. je odpovedan, ker se je javilo okoli 7000 udeležencev. Za tako muožico sedaj v zimi ni dobiti prostora!**

* Iz šole. V. Z. činovni razred je pomaknjen g. Janko Koprivnik, profesor na c. kr. učiteljišču v Mariboru.

* Razpisano je mesto stalne učiteljice na petrazredni ljudski šoli pri sv. Ropertu v Slov. gor. Prošnje do 31. t. m.

* Iz deželne službe. Sekundar v mariborski bolnišnici, dr. Hans Grubitsch je imenovan za ordinarija v bolnišnici v Hartbergu.

* Deželni šolski svet je v seji dne 21. t. m. sklenil, da se razširi petrazredna ljudska šola Konjice v Šestrazredno.

* Razpisano je mesto začasnega okrajnega gospodarja v področju politične uprave Štajerske. Prošnje je vlagati do 13. februarja pri namestništvu v Gradcu.

* Župnijo Reka nad sv. Pavlom v Savinski dolini je dobil Alojz Grčnik, kaplan pri sv. Marku niže Piuja.

* Odborova soja S. K. S. Z. bo v četrtek, dne 4. februarja ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slovenskega Gospodarja“.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledenči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Robič Maks, trgovec, 10 K; Koser Franc v Juršincih 2 K; Hranilnica v posojilnici v Dolu 30 K; Dr. Vovšek, višji sodni svetnik, 10 K; Zorko Gašpar, župnik, 10 K; klub naprednih slovenskih akademikov v Celju, kot del čistega dobička narodne zbirke, 100 K. Štrakl M., župnik, vrečo jabolk. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam Bog plati!

* Dr. Delpin, velik Nemec in predsednik nemškega narodnega sveta je hrvaškega pokolenja. Njegova mati je bila Hrvatica. Heil!

* Zveza z liberalci. Plojev list „Sloga“ je bil zaplenjen. Zaplenjeni Šlanek je z interpolacijo rešil liberalni kranjski poslanec dr. Oražen. K tej stranki se torej zatekajo.

* Preosnovno občinske policij predlaga dr. Benkovič nujnim potom: zahteva se, da se nastavlja neoporečeni stražniki, da mora vsakdo pristeg po ložiti itd. Taka preosnova bi bila zlasti zelo potrebna v spodnještajerskih mestih. Predlog se bo združil z nujnimi predlogi radi izogredov v septembri 1908, in se bo še ta teden obravnaval.

* Posnemanja vredno. Na napad v „Narodnem listu“ sta poslala gg. Anton Jerebič, posestnik v Ivanjkovcih in Jožef Habjančič, veleposestnik na Libanji „Slov. kmečki zvez“ vsak po 4 K in se zavezala za vsak nadaljnji napad poslati zopet po 4 K. Živelia!

* V. izkaz darov za Društveni dom v Št. Iliju. Od 1.—24. 1909. Fraj. Jež, stud. inž. Vičava 17 K 40 v., nabral v gostilni g. Perhača, od tega je daroval g. Fr. Skapin trgovec iz Trsta 11 K 50 v. Janko Pecl, Polje 2 K in en ruski rubelj 2 K 50 v. Fr. Šparl Janežina 4 K 10 v., zložila vesela družba pri g. Lamplu pri sv. Marijeti o. P. Vesela družba v gostilni g. Mlinarica pri sv. Trojici v Sl. g. pri licitaciji ene narodne znamke 6 K. Ant. Lekš, Mozirje 21 K, nabral pri odhodnici č. g. Gosaka v gostilni g. Zdravko Vasle Ignacij Supančič, Vajgen-Jarenina 23 K, od katerej je daroval g. dr. M. Schmirmaul 20 K. Fr. Robič, dež. odbornik Gradec 30 K. K. Reis, Jarenina 3 K, Ognjičev Škamlec, kaplan Ljutomer 10 K, Mariborski samski klub na Silvestrov večer v Št. Iliju 6 K. Blaž Dvoršak, kaplan Slinica p. Celju 5 K, Fr. Zacherl, učitelj Ljutomer 5 K, kot prebitek bral krožka gospa Nine Ivanič, M. Schmid, Solčavski 5 K, Slovenski udeleženci nemškega živinorejskega tečaja v Mariboru po g. Fr. Lileku 10 K, Rozalija Kotak, kuharica Gradec 5 K, Marica Steleer, Celje po g. Fr. Šparlu 2 K. M. Kren, Št. Ilij 1 K. Klub slov. naprednih akademikov 150 K, Zagajski v Mislinji 100 K, R. Krener, kaplan Š. Rupert v Slov. gor. 25 K 37 v., od teh je darovala naša rojakinja gospa J. Ješovnik 4 K gospa Nine Ivanič, M. Schmid, Solčavski 5 K, Ludovika in Rozike Cugmajster. Obitelj Šerbinčekova v Števinci 4 K. Skupaj v tem izkazu 630 K 70 v. Vsega skupaj 1809 K 19 vin. — Vsem blagim rodoljubom in rodoljubkam, ki so na tako plemenit način pokazali svoje takreno rodoljubje napram hudo stiskanem Šentiljskemu Slovenstvu: Bod Bog plačnik! Živeli posnemovalci, posnemovalci Rojaki! Spominjajte se svojih obmejnih bratov na veselicah in veselih gostijah v letosnjem „făšenku“, ter darujte za „Slovenski dražstveni dom“ v Št. Iliju! — Št. Ilij v Slov. goricah dne 24. jan. 1909.

Za odber: Franjo Žebet.

Mariborski okraj.

m. Umrl je v Mariboru dne 25. t. m. g. dr. Janoš Serneč, odvetnik v Mariboru. N. v. m. p.!

m. Poročil se je trgovec g. Fran Krepek z gde Rezo Domanjko, kuharico pri g. Dufku, oba v Mariboru. Cestitamo! — Na njegovi gostiji se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 5 K. Lepa hyala.

Slov. kršč. soc. zveza priredi v nedeljo dne 31. t. m. v prostorih kat. delavskega društva (Flössergasse 4) zavni večer. Predstavljali se bodete igri: „Raztresca“ in „Zamujen vlak“. Začetek točno ob 8. uri večer. Vstopnina: Sedeži od 1.—5. vrste 60 v, 6.—10. vrste 50 v, 11.—14. vrste 40 v. Stožišča 30 v. Predprodaja vstopnic bo v soboto 30. t. m. od 6.—7. ure večer v omenjenih prostorih. Med odmori, svira godba. Vse zavedne, rodoljubne Slovenke in Slovence iz mesta in okolice vabimo prav prijazno, da se tega zabavnega večera v največjem številu udeležijo ter pripeljejo seboj mnogo svojih znancev. Na svodenje!

Leitersberg-Karčovina. V nedeljo dne 24. jan. je predaval zopet g. dr. Verstovšek v izobraževalnem društvu v Leitersbergu. Na poljuden način je govoril o pomenu izobraževalnega društva. Poslušalci so bili zlasti veseli, da so se prepričali iz ust predsednika o blagem namenu tega društva v mariborski okolici. Uvideli so, da so lažnje vse hujskarie proti društvu in obljubljali predsedniku, da se bodo držali društva in navodil, katere so dobili. Pristopilo je na novo šest članov. Prihodnjo nedeljo je ob 10. uri zopet sestanek. Predaval so bode o delu viničarjev in vinoigradnikov v spomladni.

Sv. Križ pri Mariboru. Ptujška smrdokavka, znana pod zloglasnim imenom „Štajerc“, je v svoji 3. štev. z dne 17. jan. t. l. prinesla dopis od Sv. Križa pri Mariboru s podpisom „nekaj kmetov“. Ne bi se pečali s to smrdljivo gnognico, ki jo je nekdo v tem dopisu izlil, ker smo tukajšnji kmetje od krvavih septemborskih dogodkov sem dovolj prepričani, kako vrednost ima ta lažnji ptujški kljukec; ali ker nas podpis: „nekaj kmetov“ spravlja v tako luč, kakor da še sedaj prisegamo na to giftno kroto, ki je zlasti nekatere izmed nas dosti dolgo farbala, hočemo vendar širnemu svetu nazzaniti, kdo je ta „nekaj kmetov“. Duševni oče tega silno duhovitega dopisa je človek, ki je nekaj let na stroške svojega dobrega, rajnega očeta po mestnih šolah hlače trgal (zato se tudi iz cellega dopisa zrcali tež izobrazbi primerne oljka) in je sedaj kmet in ni kmet. Pa naj bo že, kar boče; toliko je gotovo, da je narodnjak, ki mu ga ni para. Podamo za to nekaj dokazov: ko so se veteranci preteklo jesen sklicali na razgovor glede slavlja cesarjevega jubileja, je ta študiran mož kot narodnjak z dušo in s telesom predlagal, da bi pri slavnosti imeli veteranci kot znak za klobuki ne hrastovo listje, ampak — kostanjevo! Kako radikalno narodno?! Pa samo njegova roka se je dvignila za ta predlog. Zraven tega je pa ta učen mož zvest naročnik nam Slovencem tako naklonjene „Marburgerce“, pa tudi socialno-demokratski „Arbeiterwille“ je njegov priljubljen evangelij. Sedaj pa je menda tudi v svoji radikalni narodnosti in v preveliki gorečnosti za slogo med svojimi rojaki na podlagi svojih širiletnih napornih studij — skrupulj ta duhovit članek za ptujškega umazanca, katerega smo ravnokar komaj spravili čez mejo križevske župnije. Zvita glava je namreč tako-le računila: če svoj duševni proizvod odložim v „Narod. Listu“ ali v „Narodnem Dnevniku“, bodo moji rojaki prehitro pogrunali, kdo je tisti, ki nemir dela v župniji! Torej dobimo si rajši pomočnika, ki bo pod to duhovitost postavil svoj podpis, in hajd z njem v „Štajercu“. To vam je „politič“ človek! — Toda nič ni tako skrito, da bi ne postal očito. Tuši tako smo ga še tisto nedeljo, ko si je naročil svojega svaka s „Štajercem“ v svojo gostilno, da je tam zbranim gostom prebral svoj velikanski duševni proizvod, po-gruntali. S tem je menda tudi svojo gostilno hotel svojim vernim rojakom posebno priporočiti. V ozirom na dopis sam pa pripomimo, da je dosegel ravno napsrno, kakor je bilo nameravano, namreč zmanjšati in izpodkopati ogled našega g. župnika. Mi ga spomnimo in čislamo od dne do dne bolj, zlasti še po takih grdih napadih, ker vemo, da ima srce za nas. Pomilujemo pa tebe, ljubi naš učeni rojak, da si celih 14 mesecov po Minkličevi gostiji sline požiral, ko očitaš našemu g. župniku, da je tam od veselja juckal. Ti bi pa menda jokal pri takih priložnostih? Odkrito priznamo, da nam je zmirjal največje veselje, ako imamo g. župnika v svoji sredini, in gotovo bi si tudi veterani v čast štetili, če bi ob cesarjevem jubileju defilirali mimo svojega župnika, kar pa se itak hi zgodi, dasi ta bogat revež v svojem neresničnem dopisu to trdi. Po tem dopisu vemo tem bolj gotovo, kdo vedno nemir in prepri se med tukajšnje prebivalstvo, da to ni g. župnik, marveč oni, ki je celo nedolžno šolsko cesarsko slavnost zlorabil v ta namen, da je pri tej priliki vtihotapl brezbožno knjižico svobodomiselnje „Prosvete“. Časi so se spremenili pri Sv. Križu. Kmetje smo spregledali in spoznali, kdo nemir in prepri dela in neprenehoma hujška.

m. Jakob v Slov. goricah. Slov. kat. izobrazni društvo je imelo v nedeljo, dne 24. januarja svoj občni zbor. Prostorna soba g. Lorberja v Gor. dolu se je docela napolnila. Zborovanje je otvoril društven podpredsednik Kapun, pozdravil navzoče ter oddal besedo naprošenemu govorniku iz Jarenine, mladeniču Franju Šparlu. Govornik živo orisje mnogo toč-

ki devajo naš narod v slabo luč ter priporoča posebno mladini, da se varuje pisanjevanja ter se poprime varčnosti. Kot poseben pripomoček k temu so domači šparovčki, katere bi naj starejši in mlajši omisili. Mlademu govorniku smo hvaležni za njegove vzpodbudne nauke. Zatem se je vršil občni zbor. Iz poročil posameznih odbornikov posnamemo, da je društvo v preteklem letu dobro napredovalo, kar mu želimo tudi v prihodnji. V novi odbor so voljeni slediči: Iv. Kapun, Ivan Verbost, Ferdo Menhart, Ivan Hercer, Fran Ferlinc, Karl Knupleš, Ivan Bračko. Govoril je se tajnik Z. S. M. iz Maribora ter navzočim priporočal, da se vsi oklenejo izobraževalnega društva. Govore je dopolnil č. g. Vračko iz Jarenine z lepimi nauki mladim in starim. Pred in po občnem zboru so nas zabavali društveni tamburaši z ubranim brenkanjem.

m Spodnji Gasteraj. Naš župan Koser se baje braniti razpisati občinske volitve. Doba mu je že v jeseni potekla. Opomimo ga torej na ta nedostatek, sicer bomo mi primorani storiti potrebne korake. Govori se pač tudi, da nameravata slovenski župan Koser in njegov slovenski tajnik Kraner na tihoma narediti volitve, in to že v kratkem času, morebiti že prihodnji teden. Pa ne vemo, če bo šlo. Kako pa to, da na tistem? Bomo poskrbeli, da ne bo nič na tistem. Ali je bila voljena že reklamacijska komisija, ali je bil razpoložen volilni imenik, so li razpisane že volitve? Vsa ta opravila čakajo še, če se ne motimo, na rešitev. Če se bote dobro držali, gospod župan, želimo vam vse najboljše. Pa to vam povemo, na tistem ne bo šlo. Toliko za danes! Pozdravljeni!

m Partinje. Občinske volitve. Dne 21. t. m. so se vršile v Partinju občinske volitve. Kakor navadno povsod, kričalo se je tudi pri nas in vilo na vse štiri vetrove, da mora pasti dosedanje odbor, z njim vred župan Dolajš. In res so pričakovali nerazsodni ljudje, da bo zdaj zasvetila prav posebna, nova zvezda na župljanskem stolcu, ki bo gotovo izšla iz zgornjega partinskoga kota. To se je govorilo že obljubovalo že mesec in mesec. Prišel je dan volitve, kakoršna se v Partinju gotovo še ni vršila. Volilo se je eno glasno v vseh treh razredih. Nasprotniki niti niso prišli. V III. razredu jih je prišlo na volišče 55, ravno toliko glasov so dobili naši kandidati, v II. jih je volilo 22, enoglasno, v I. pa 15, zopet enoglasno. Tedaj nepričakovani uspeh, kakoršnega niti mi nismo pričakovali, nasprotnik pa še manj.

m Partinje. Zakaj moramo iskreno pozdravljati uspeh občinskih volitev? Bližajo se okrajne volitve. Pri okrajnih volitvah imajo kakor znano, tudi občine svojo odločilno besedo. Vemo, da je glede partinskih volitev imela svoje roke vmes nemškatarska agitacija iz St. Lenarta. Hoteli so seveda dobili svojega župana in tako svoj glas za prihodnje okrajne volitve. Tako vtika v povsod v občinske volitve svoj nos, kakor se tudi pripravljajo glede skupine veleposestnikov. Opozorjam na to naše može celega Šentlenartskoga okraja, da se pri občinskih volitvah skažejo kot odločni naši možje in pristaši. — Pri tej priliki polagamo na srce našim županom: ne smeš ite se s svojim nemškim uradom dovoljiti. To je nepotrebno, škodljivo in sramotno. Ne mislite, da mora kak novi župan tudi to storiti, če vidi, da starejši strelja tako mršave nemškatarsko-uradne kozle. Z oblastmi uradujte slovenski, zato ste slovenski župani! Naročite si tudi slovenske pečete in imejte pogum, da ne bote slovenski pečatili samo listin, ki jih pošljete morebiti kakemu kmetu, ampak sploh vse svoje uradne zadeve, naj si jih prejme kdorkoli. Slovenski jezik morajo pred vsem uvaževati vsi slovenski župani, tudi v Šentlenartskem okraju. Ne izpreminjajte tudi pisave svojih imen, podpisujte se vedno, kakor je prav, s slovenskimi črkami. Pisava vašega imena naj vsebuje tudi vaš značaj.

m Fram. Volitev župana in svetovalcev. Županom je zopet izvoljen dosedanje mnogoletni župan g. Gert. Ta pa nikakor slepo ne trobi v rog naših slovenskih naprednjakov. G. Gert je mož stare šole. Nad trideset let je že framski župan. Nima in ne bere niti enega slovenskega liberalnega časnika, naročenega pa ima vedno „Slov. Gospodarja“. Mišljena je odločno krščanskega. Odlikovan je od cesarja z zlatim križem. Le žal, da preveč verjame Pirkmaieru. — Kaj pa svetovalci? Slovenski naprednjaki, ki so tako „sijajno“ zmagali v vseh treh razredih nad klerikalci in nemškutarji, ti naprednjaki niso mogli prvič svetovalcem izvoliti svojega pristaša. Izvoljen je kmet Janez Vabl, osebno in zasebno pošten mož, bolj naš, a premehk in dober vsakomur. Gg. učitelji, kje je vaša „sijajna“ zmaga?

m Fram. So si že v laseh! Kdo? Slovenski naprednjaki in oni nemško-nemškatarsko-štajerčianske stranke! Po volitvi župana in svetovalcev je odbornik nemško-nemškatarsko-štajerčianske stranke očital g. Pirkmaieru: „Mi smo vas spravili noter!“ Vnel se je preprič, beseda da besedo in g. Pirkmaier je zagrozil, da bo tožil onega, ki mu je pripravil noter — namreč v občinski odbor! G. Pirkmaier, zakaj pa niste kandidirali v 3. razredu? Ha? Kaj ne, tam ne bi dobili več glasov kakor: svoja dva, g. Gaberčevega, učiteljevega, gospodine učiteljice in še mogoče dva druga. In glejte, vi volilec 3. razredu ste se spravili v 1. razred, in sedaj to očitanje. Sai smo vedeli, taka nenanaravna zveza slovenskih naprednjakov z nemško-nemškatarsko-štajerčiansko stranko stoji na trhljih nogah.

m Fram. „Kmetijsko bralno društvo v Framu“. Tisti slavni slovenski naprednjaki, ki so tako „sijajno“ zmagali nad klerikalci in nemškutarji, so priredili preteklo soboto „sijajno“ veselico z gledališko igro v Šoli — in s plesom v krčmi. Pri naših liberalcih je vse sijajno, tudi to, da je pri gledališki igri bilo navzočih „ogromno“ število 49 oseb z otroci vred. Pelo in igralo se je slovenski, gledalci so večinoma govorili napredno, namreč nemški. Tako je bilo tudi v krčmi. Bila vam je to pisana družba: Nemci, Štajerci in slovenski naprednjaki! Kakor pri volitvah! Občevalni jezik je bil v krčmi skoro izključno nemški. Ginjen vsled sladkih nemških glasov, oglasi se k besedi znani Štajercianec iz Slivnice, edini kmet, ki je bil navzoč. Vse utilme in napeto posluša Štajercianca, ki pravi: „Gospoda, zdaj se bomo nemški učili . . .“, ni mogel dalje, preveč je bil ginjen, in menda vinjen, poslušalci, zlasti naprednjaki, pa poprjeni. Plesalo se je celo noč, do sedmih zjutraj, spalo pa se je celo nedeljo, seve, med božjo službo tudi; kajti v veliko pohujšanje vernega ljudstva ni bilo nikogar onih pri službi božji, posebno onih ne, ki bi moral dajati najboljše zgledne našim otrokom. Bralno društvo prireja navadno svoje veselice ob sobotah zvečer, da udeleženci v nedeljo lahko spijo. Če bi pa priredili ob nedeljah zvečer, seve je potem v pondeljek sitno iti na delo ali v Šolo. Kar nas pa najbolj boli in žali, je žalostna resnica, da take prireditve prirejajo osebe, katerim je v vzgojo izročena naša učenca se mladina. Hvala Bogu, na veselici ni bilo niti enega kmeta naše fare in niti enega fanta. Ljudstvo se s studom obrača od naših naprednjakov, saj jih je dovolj spoznalo, spoznalo pa tuši „kmetijsko“ bralno društvo, ki ga imenuje „frakarsko“, ker ni poleg niti enega kmeta in za kmeta nič ne stori. Tudi bralno ni, ampak liberalno. Nastaneno je v krčmi, in ktor hoče kaj brati, mora šudi zraven piti in to je neobhodno potrebno, ker drugače ne more požirati debelih liberalnih laži iz liberalnih časnikov.

m Slov. Bistrica. Dr. Anton Jerovšek, prof. na realki v Mariboru, je daroval izobraževalnemu društvu v Slov. Bistrici 10 K. Iskrena hvala! Živeli posnemovalci!

m Slov. Bistrica. Veselica, katero je priredila slovenjebistriška Mladenska zveza v nedeljo, dne 24. t. m. v veliki dvorani hotela „Avstrija“, se je prav dobro obnesla. Ljudstva je bilo natlačeno polno. Igrali: „Kmet in fotograf“ in „Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Ptiček“ sta vzbudili mnogo smeha. Po igri se je vršila Šaljiva tombola. Za obile darove, ki smo jih dobili za tombolo, se moramo zahvaliti v prvi vrsti gospoj dr. Lemeževi, gospoj Pinterjevi, g. kaplanu Volčiču in g. Pinterju. Nato so laporski mladenci zapeli nekaj lepih, narodnih pesmi. Zabavali smo se pozno v noč. Da je igra tako dobro uspela, se moramo še posebno zahvaliti mladenci Jožefu Cvahteju in Markotu Hosteju, ki sta za igro res veliko storila.

m Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo 14. februarja se vrši v Št. Ilju večja narodna veselica, v gostilni Celcerjevi, ki jo priredeje Bralno društvo s prijaznim delovanjem akad. društva „Zaria“ v Gradeu. Vse naše prijatelje prijazno vabimo v Št. Ilj. Obširnejše pričakanje!

m Bralno društvo v Studencih pri Mariboru ima dne 2. februarja svoj občini zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Čitalnica v Selinci ob Dravi prosi svoje udeležbe, da se po polnočnem udeležbe rednega občnega zборa, ki se bo vršil na Števniču ob 3. uri popoldne v čitalniški sobi v župnišču. Na dnevnem redu je:

1. Poročilo predsednikov, 2. poročilo tajnikov, 3. poročilo knjižničarja, 4. poročilo blagajnika, volitev novega odbora, 6. slavnostni in predlogi.

m Sv. Križ pri Mariboru. Občini zbor tukajšnjega bralnega društva ne bo prihodnjo nedeljo, 24. prosinca, kakor je bilo zadnjič objavljeno, ampak se vrši v nedeljo, dne 7. svetega 1909 po večernicah v bralni sobi v župnišču z običajnim vsporedom. Po občnem zboru je vlevezen podoben govor o varčnosti. Križevčani, vdelžite se prav mnogoč vilenega občnega zboru in podnebega govoru. Vsakdo, ki še ni ud našega bralnega društva, da je vspisal! Čim več nas bo, tem ložje bo bralno društvo vršilo svoj prevečen namen.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Veselica bralnega društva „Edinost“ se je vršila dne 31. prosinca t. l., kakor se je v zadnji številki pomembno poročalo, ampak z običajnim zborom vred teden pozneje, to je v nedeljo dne 7. svetega 1909 po vespere. To v blaghotno uvaževanje vsem znancem in prijateljem, kakor zlasti sosednjim gostom. Mladenci nastopajo v igri „Sa letovišču“, mladenci predstavljajo ganljivo igro „Najdena hči“. Torej na svidenje v nedeljo, dne 7. svetega!

m Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. priredil kat. slov. bralno in gospodarsko društvo svojo veselico dne 31. t. m. po večernicah. Veselica se vrši v Šoli. Predstavljajo se igrokazi: „Najdensa hči“, pred in po igri petje; prsta zabava v prostorih g. Fr. Krmek. — Prijatelji lepih iger in poštne zabave, vdelžite se mnogočtevilo.

Ptujski okraj.

p Socialni tečaj v Ptuju. Bati se je sicer bilo da bo zima, ki je ob začetku tega tedna hudo pritisnila, povod slabih udeležbi na podučnem tečaju. Toda ničesar je bil ta strah. Naši možje in mladenci so prišli v obilnem številu in tako pokazali, da je možne neko led in mrzota njihova vnema za izobrazbo in njih navdušenje za poduk ter obenem njihova požrtvovalnost. Kljub izredni zimi v pondeljek, jih je prišlo 100, med njimi so nekateri prišli peš 2 do 3 ure daleč; v torek predpoldne pa jih je bilo nad 120. Predavateljem se je bralo veselje iz obrazov, ker so bili v prijetnem položaju, da so predavalci ukaželjini in z napeto pozornostjo vsem izvajanjem sledenim možem in mladenci. In tudi utrudili se niso poslušali, vsled dva dneva poduka, temveč po svojem govorniku izjavili, da so pripravljeni taka predavanja poslušati celi mesec. Predavali so poslane dr. Korošec, profesor dr. Hohnjec, nadrevizor Puščjak in župnik Ozmoč. Ob koncu tečaja se je vrli pristaš K. Z. in predsednik okrajnega odbora Mihail Brenčič zahvalil tečajnemu voditelju prof. Hohnjemu in

vsem predavateljem, v imenu mladenci pa je izpregovoril besedo zahvale Jožef Skoliber od Sv. Križa. Ta tečaj je nov dokaz, da je izobraževalno in podučno delo med slovenskim spodnještajerskim ljudstvom večinoma in skoro edino v rokah S. K. S. Z. in mož krščansko-narodnega prepričanja. Liberalizem za kaj takega sploh sposoben ni, ker je po svojem bistvu samo zanikanje ter mu k pozitivnemu delu nedostaje znanja in požrtvovalnosti.

p Silni mraz je bil na Ptuju zlasti dne 25. jan.; steli smo celo 14 stopinj R. pod ničlo. Letošnja zima je nenavadno huda!

p Ptujski Nemci in nemškutarji so hadi na socialni tečaj, ki je zadnje dni na Ptuju tako dobro uspel. Pravijo, da je širil „Verdummung“ t. j. nemumot! Gg. ptujski Nemci in drugi, povemo vam, da bo odslej te „Verdummung“ med nami vedno več, jamčimo pa vam tudi, da se vam bodo vaše nemškatarske hlačice še bolj tresle, kakor se vam tresejo sedaj!

p Štajerci in ptujski trgovci. pride zadnje dni vrla Slovenka k mesaru L. kupit mesa; ko pa ji hočejo oviti meso v ostudnega Štajerca, reče odločno: Ne, tega pa ne vzamem, ker ste zavili v ta grdi list. Gospa se prestraši in se začne na vso moč opravičevati, češ, da niso naročeni na Štajerca, da ga neberejo in mu tudi ne verjamejo, da so samo vzeli papir itd., ter hitro zavije meso v drug papir! Tako je prav! Vrla Slovenka naj najde veliko posnemovalki in posnemalcev! To bo najboljši odgovor na „Štajerc“eve podlosti!

Sv. Urban nad Ptujem. Dne 24. januarja t. l. je imelo naše gospodarsko in bralno društvo svoj redni občni zbor. Društvo je tudi v preteklem letu lepo napredovalo, posebno knjižnica je bila zelo dobro obiskovana. Pri volitvah je bil izvoljen zopet stari odbor, le namesto g. podpredsednika, ki se preseči iz naše župnije, je bil izvoljen g. kaplan Malajner. Občnemu zboru je sledil podučen govor o dveh glavnih faktorjih sedanjega časa, denarju in časopisu.

p Sv. Barbara v Halozah. Štajerčevemu dopisniku bodi povedano, da se jako moti, ako piše, da bralna društva vzbajajo pretepače v Gradiščih in pri Sv. Elizabeti. Uđe slov. tukajšnjih društv so mirni fantje in lahko služijo Štajercijancem v vsakem oziru za vzugled. Raji strahuje svoje otroke, da otrovani od Štajerca, ne bodo dečali sebi in tebi sramote.

p Velika Nedelja. V nedeljo, dne 17. t. m. so pokazale zopet naše vrle mladenke na domačem odru, kako zelo hlepajo doseči višek popolnosti, ki ga sploh morejo v tem oziru doseči. Kakor navadno, predstavljale so v okrilju bralnega društva „Mir“ z neko dovršenostjo prelepo igro „Najdena hči“. Marsikomu naš gledalcu se so lesketale ob lepih prizorih solze v očeh, splošno pa smo izrekli željo, naj bi nam v kratkem pripravile še več tako lepih, poučnih in zavavnih uric.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tudi pri nas se gibljemo in radi prebiramo slovenske, v katoliškem duhu pisane knjige in časnike. Ustanovili smo si tudi Mladensko zvezo, ki ima že lepo število članov. Vam pa, dragi fantje, ki še niste pristopili k mla. zvezzi, klicem: pristopite, da bomo močna in nemagljiva armada! Čim več nas bode, tem lažje se bomo branili pred verskimi in narodnimi sovražniki. Žalibog, da tudi v našo lepo tomaževsko župnijo prikobaca redno vsak teden tista ptujska „žabura“, ki pravi: kvac, kvac, kvac, še je kje tukaj za mene plac? Ej, sirotka, vse zaslepjeni te bodo skoro spoznali, kaka nežna nesnaga si. Fantje, tekleta, skrbimo, da se tegata grdega lista kmalu iznebimo.

p Ormož. Kat. politično društvo za ormoški okraj je sklical za dne 24. t. m. zborovanje v Ormožu, ki se je vršilo v Kahlbrennerjevi gostilni. Predsedoval je župan Meško. Državni poslanec dr. Korošec je v dveurnem govoru razpravljal o marsičem. Kralj Stuhec je opozarjal na dejelnozborške volitve. Predsednik Meško naznani, da se bo prihodnji mesec v okraju zopet priredilo zborovanje, na kar že sedaj opozarja. V okraju vlada navdušenje za kmečko stranko in ljudje upajo, da se jim liberalni hinavci ne bodo več vsiljevali. Če pa pridejo, jim bo ljudstvo pokazalo vrata. Politična, gospodarska in nepolitična organizacija v okraju je v najlepšem razvoju.

p Vučemanci pri Sv. Tomažu blizu Ormoža je zmrznil v noči od 19. na 20. t. m. Mat. Janžekovič.

p Sv. Trojica v Halozah. Naše „Gospodarsko in bralno društvo“ priredi na Števnicu po večernicah točno v gostilni J. Belina pri cerkvi veselico z raznimi zabavnimi točkami. Najprej pa bode podučen govor. Da ne bo manjkalo prijetnega petja, za to bo skrbel domači mladenciški poviški zbor.

p Gasilčno društvo za Ormoško okolico s sedežem na Hardeku priredi v nedeljo, dne 31. januarja t. l. v Ormožu veselico v prostorih gospa Kahlbrenner. Dnevni red:

1. Kmetovalca: 2. Društvo je priredilo igri „Sanje“ in „Zaklad“, ki ste krasno uspeli! — Društveno leto 1908 je najboljši odgovor na razne lažnjive napade siromašnih liberalnih lističev. Dela se dan in liberalna tema gine!

1 Iz Slatine neka nemčurska sirota piše v „Stajercu“ št. 4, da marsikateri ljudje s prav čudno preteklostjo pridejo do častnih služb. Pač res. Tako je v nekem spodnještajerskem mestu eden, ki ga je c. kr. žandarmerija vodila vkljenjenega v ječo, prisel do časti voditelja nemčurjev. Zato se mu še zdaj sanja zmiraj o ječi. In mnogo je narodnih odpadnikov, ki se dajo od njega za nos voditi . . .

Rihtarovci. Kakor se je že zadnjic kratko poročalo, smo pri občinski volitvi dne 12. t. m. s posilnim nemškim županom Kajdičem ter z vsemi njegovimi podrepniki sijajno pomeldi. Z raznimi mahinacijami in s politično sleparijo hoteli so se nasprotniki obdržati na površju; a ta račun sta jim prekrizala Zemljič in Bratkovič, ki sta dan pred volitvijo bila osebno pri c. kr. okrajnem glavarju v Ljutomeru, ga opozorila na nameravane nepostavnosti ter zahtevala k volitvi vladnega komisarja. In res je prišel k volitvi sam gospod okrajni komisar, ki je imel z odstranjenjem raznih nepostavnosti precej opravka. Občina ni velika in je razdeljena le na dva razreda. Dasi je bila cela vrsta naših volilcev v imenuku izpuščena ter so bili nekateri tudi napačno vpisani, so vendar dobili naši kandidati gg. Jak. Bratkovič, Fr. Strakl, Ferdo Jurjovič, Al. Kolmanič kot odborniki, Jer. Rižnar in Ant. Fras kot nam. v II. razredu po 40–47 glasov. Nasprotniki 9–12 glasov. V I. razredu dobili so naši kandidati gg. J. Jurkovič, Ig. Ferenc, Mat. Šoštarč, Jakob Puhar kot odborniki, Martin Mlinarič in Al. Rotar kot namestnika po 6 glasov. Nasprotniki 4 glase. Z nasprotniki je volil tudi g. Rudolf Horvat, gostilničar pri Kapeli, kar si bode Slovencem treba zapomniti. Po izidu volitve bili so posili-Nemci strahovito poparjeni, zlasti sta si izlivala svojo jezo Kajdič in njegova „gospa“ nad Bratkovičem. Prepričani smo, da si novi odbor izbere iz svoje sredine na celo občine moža, ki bode vestno skrbel za gospodarske in narodne koriste občine.

1 Iz gornjeradgonskega okraja. V našem okraju se občine, katerih predstojniki so štajercijanski posili-Nemci; zato imamo tudi cerkv. konk. odbore, katerih načelniki na leto le 18. avg. in 4. okt. cerkev znotraj vidijo. Imamo pa tudi katoliške občinske predstojnike. Ker pa je „Stajerc“ trobilo verskih in narodnih odpadnikov, ki ne pozna ničesar katoliškega, imenuje v 4. št. te katol. može „klerikalne podrepnike“. Očita jim, da so vzlič njihovega nadzorovanja dobili nekateri naročniki kamenja in blata med se-nom. Glejte ga, štajercijanskega lisjaka, kako hoče krvido svojih bratev zvrniti na katoliške može! Ako hočete, narodni odpadniki, kaj govoriti, potem povejte to svojemu Maliku! Naj prime tiste oblasti, ki so se no-kupovale! Naj strese za ušesa tiste vaše nemčurske bratice, ki so oblastem mesta sena in slame kamenje in blato prodajali. Naši predstojniki so delali po višji odredbi. Kar so oblasti za koga zapisale, to je dobil. Tudi je mogel vsak odjemalec sam pri razdeljevanju blago pregledati. Zakaj niso? Občinski predstojniki niso mogli vsakemu sena razbrskati, predno so mu je dali. Tedaj le tih! Vsa lumparija pada na tiste ljudi, ki so oblastem prodali slabu seno! Neki štajercijanski zasukanci so bili večim posestnikom nevošljivi, da so dobili sena in slame. Glejte je! Zakaj pa se niste oglasili? Mesto, da ste po krémah čez Slovence živili, bi se rajši za svoje junčke in kravce pobrigali, pa bi bilo zdaj krme. — Zdaj pa še eno. „Stajerc“ pravi v isti 4. št., da so krmo za gornjeradgonski okraj priskrbeli nemški poslanci. Ako je tedaj bila krma slaba, naj štajercijanski dopisun ozmerja te nemške malomarneže, a ne naših poštenih predstojnikov. To je škandal! Kmet, to pomni in otresi se nemčurskih pijavk!

1 Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju si je pri svojem glavnem zborovanju dne 17. t. m. izvolilo sledeči novi odbor: Predsednik Anton Slavič, mldč. v Bučecih; podpredsednik č. g. župnik Jože Weixl, tajnik Jakob Stuhec, blagajnik Franc Novak, knjižničar Alojz Stuhec, odbornika g. dr. Lebar in Jože Kosi. Posebna zahvala se je izrekla gg. našim rojakom, kateri nam iz tujine pošiljajo podporno udnino; ti so: g. c. kr. profesor Ludvig Lederhas v Ljubljani, č. g. Mihael Golob, kaplan v St. Ilju, č. g. Jakob Kosi, kaplan v Celju, č. g. Ivan Topolnik, kaplan v Šoštanju, g. c. kr. notar Matija Bežan v Marenbergu in g. Mihael Rantaša, gostilničar pri Mali Nedelji. V zahvalo za njihovo požrtvovanost in velikodušnost se jim je zaklicalo trikratni „Živlo!“ — Lani je bilo 70 udov in to večina samih mladeničev, kateri se posebno sedaj po zimi pridno poslužujejo čitanja knjig in časnikov in si tako nabirajo potrebne izobrazbe za bodoči poklic.

1 Bučecovci na Murskem polju. Tukajšnje pravstoljno gasilno društvo je imelo dne 24. t. m. svoj zbor. Odobrila so se odborova poročila in tudi vasi računi. Potem je bil sprejem 6 novih udov k našemu društvu. Za odbornike so bili izvoljeni vrli fantje in možje: Anton Slavič, fant, za načelnika: J. Sijanec, fant, za namestnika: Martin Kolmanič, fant, za blagajnika in tajnika: Šoštarč J., nadzornik orodja; Sijanec Alojz, namestnik; Sijanec F.; Matija Topolnik za brizgalničarja; Križan Alojz, vođa plezalcev; Franc Kristl, namestnik; Cvetko Fr.

Strakl Peter, Nedok Franc, Čagran Jožef, Štiblar Al. za plezalce. Kalbl Ivan, varuh; Kalbl Alojz, zdravnik. Šoštarč Alojz, Bidnar J., Alojz Kosi, gostilci. Franc Žitek, fant, za trobentača.

1 Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi zabavni večer dne 31. t. m. v gostilni g. Jureš in Začetek ob 5. uri popoldne. Godba belatinška. Vsa narodna društva kakor vsacega posameznika ujedno vabi Odbor.

Slovenjgraški okraj.

Golavabuka pri Slovenjgradcu. Predzadnjo nedeljo je imelo bralno društvo občni zbor. Že prej se je nekoč izrazil g. nadučitelj, da bi rad dobil društvo v svoje roke. Ker mora imeti povsod prvo besedo, pri županstvu, konkurenčnem odboru (kot poznavatelj je šel ogledovat viničarije, da bi se na lastne oči prepričal, ali je res popravila potrebna?), krajnem šolskem svetu in Bog vedi, kje še vse, — nek meščan se je izrazil o njem: Salamon je v Šmartnu že vse drugo, samo fajmošter še ni, — se je vsilil tudi pri zborovanju, da ga je vodil, saj so ga ščitili njegovi gojenci; gotovo so že imeli toplo sobico pripravljeno, da bi bralno društvo prenesli, a nada jim je splaval po Mislinji, čeravno je malo vode. V odbor se spravili samo 2. — Zadnjo nedeljo se je pa zbral odbor. Čeravno Salamon ni bil v odboru, se je vendar moral udeležiti seje, njegova vroča kri mu ni dala prej miru. Ker smo mi mirne narave, smo ga pustili, razpravljali smo o časopisih. Predno smo se za prvega odločili, že je zahteval „Narodni Dnevnik“, kar kričal je in se hudoval, ko so mu drugi oporekovali, na njegove besede: „Saj sem tudi jaz katolican“, se je slišalo iz ozadja: katoličani gredo v nedeljo v cerkev, Vi pa niste bili, čeravno sta se služili dve maši že danes.“ Ker ni miroval, smo mu pokazali vrata, a prišel je nazaj in njegova gojanca (2 odbornika) sta morala takoj javiti svoj izstop. Ali sta mogoče ta dva pod Salamonovo kuratelo? Ker toraj Salamon nič ni opravil, je jel govoriti, da je volitev neveljavna. Kdo je pa vodil? Če ne zna prav voditi, zakaj se pa vtič zraven. 8 dni je bila veljavna, ko smo ga pa kot „zaupnika naše na-predne stranke“ kakor se je odbor predstavil, zavrnili njega in njegov predlog, pa na enkrat ni veljavna!

s Ribnica. 24. t. m. je priredilo tukajšnje bralno društvo v narodni gostilni g. Pura veselico. Obisk je bil prav dober, ker so nas tudi zunajni gosti od Sv. Antona, Vuženice, Vuhreda, Lehna itd. počastili. Pozdravni govor o razvoju kmetskega in rokodelskega stanu se je z velikim zanimanjem poslušal. Prav lepo pa je deklamovala M. Miklavčičev „Naš narodni dom“; da bi se le tudi pomen te pesmi poslušali ohranili. — Igra „Trije tički“ se je izvrstno igrala. Kar iznenadil pa nas je moški pevski zbor s prekrasnim petjem. Videjo se je, kaj se da v kratkem času, z vstrajnostjo pod spremnim vodstvom doseči. Nekateri obiskovalci, kateri smo bili drugokrat vajeni videti, pa je menda letos huda zima vzela. Upamo, da bode drugokrat bolj toplo!

s Šoštanj. Odvetniški uradnik g. I. Vodeb nam piše, da veste, ki jo je prinesel „Narodni Dnevnik“ in smo jo mi po njem povzeli, češ, da je bil dne 3. jan. v Celju prijet in odgnan v zapor, ker je baje neki ženici na Teharijih poneveril hranilno knjižico glasečo se na 150 kron, ni resnična.

s Iz Velenja se nam poroča: Tukajšnja enoradredna nemška ljudska šola rodi lepe sadove. Pred kratkim je prišla neka gospodična iz Št. Andraža v Velenje po opravkih. Grede mimo treh učencev nemške ljudske šole jih vpraša čisto mirno, ali ne znajo nič pozdraviti. Kaj so storili ti nadebudni mladiči? Eden začne na vse grlo kričat „heil“, drugi v r... me piši baba, in tako je šlo naprej. Na take učence je nemška šola pač lahko ponosna.

s Velenje. Tudi k nam se je priklatila ptujska giftna krota. Nek tukajšnji črevljari ima silno mnogo zaupanja v njo in misli, da je vse res, kar piše, zato pa prav rad zabavlja čez „klerikalce“. Mož se bo enkrat pošteno namazal.

Skale pri Velenju. Na občnem zboru bralnega društva v Skalah, dne 11. t. m. je bil izvoljen za predsednika velč. g. Ivan Rotner, ki bo gotovo prisrel društvo primerih prostorov. Tako se ne bo izpolnila želja nasprotnikov Ježovnikovske sorte, ki so se zlasti ob zadnjih burnih volitvah rotili, da bodo društvo vničili, ker stoji trdno na katoliški podlagi ter so njeni udje odločni pristaši Kmečke zveze ter nasprotniki liberalne stranke celjskih advokatov. Na občnem zboru se je za društvene namene nabrala lepa svota 65 K., za katero se bo nabavilo lepo število koristnih knjig.

s Prostovoljna požarna brama v Družmirju ima svoj prvi redni občni zbor v nedeljo dne 31. januarja t. l. ob 8. uri popoldan v gostilniških prostorih Martina Rotnika v Družmirju, s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika o delovanju društva, 2. poročilo blagajnika, 3. poročilo tajnika, 4. odobrenje društvenega računa, 5. odobrenje računa bradeke blagajne, 6. slučajnosti. — Vabijo se vsi zvreščoči v podporni član.

s Katoliško izobraževalno društvo v Razborju ima svoj občni zbor dne 7. srečanja v društveni sobi. Vspored: Poročilo odborovo in volitev novega odbora.

Konjiški okraj.

k Oplotnica. Žegeče bule in sramotilne pege v okvirju spodnještaj. Slovencev so nemčurske kmečke občine. Te občine so zevajoče vrzeli v kmečkem programu ter najmočnejše ovire narodno-političnega napredka in gospodarske samostalnosti kmečkega ljudstva. Te občine se za narod politično mrtve, kot taki gospodarsko zanemarjene, socialno pa nerazvite, sploh: te občine so narodni skupnosti skrajno sko-

ljive, napredku naroda pa vsestransko oviralne. Med kmečke pa n e m č u r s k e občine je šteti tudi Oplotnico. Ta občina je izmed največjih na Spodnjem Stajerju. Obsega dobri dve tretjini čadramske, lep del kebeljske in řentjungertske ter kos řečke občine. Volilni zapisnik izkazuje, do 500 občinskih volilcev. TERRITORIJ (ozemlje) te občine obsega najlepše kraje južnega Pohorja. Bogastvo te zemlje ter njeno ugodno lego za trgovino pa je pograbil — kakor po Slovenskem sploh — rabelj Slovencev: privandranji Nemec. Pa glej! Prav ti potvoritelji vladajo slovensko, od nekdaj tukaj domace, dobro, krščansko ljudstvo. Pa ko bi ti ljudje vladali! Kmet, ali ne vidiš, da ta stranka sodi in obrača vse na svoj mlin; za tvoj blagor se ne briga; tebe ima le za molzno kravo, meneč: derimo, molzimo nevednega Pohorca, saj nas je volil. Kmet, koliko krme si pa dobil za podporo vsled suše? Toliko, kolikor so je drugi prostovoljno dali. Župan Jonček je prekomoden, prenobel, prebegat, da bi se bil potegnil za krmo, ker jo potrebujejo kmetje, ne pa on; zato ste občani oplotniški dobili le nekaj ostankov podpore. Kmetje, toliko vas je, pa vas strahujejo nekateri Oplotničani. Ni-li vas sram?! Berite pazljivo: vas Oplotnica ima do 100 volilcev. Tretjina teh je slovenska, narodno zavedna; dve tretjini ste pa posilinški, a ni med njimi enega domaćina Nemca. Vsi Oplotničani brez izjeme govorijo lepo slovenski, nemški pa zvečine ne znajo; nekateri vedo „mal dajč pohrustn“, alstan ti drugi pa tudi za silo nemški kramljajo, kakor n. pr. „her oberlerer, ki v prvem klas učijo, pa župan Jonček, ki v Balantovem gšestu melo prodajajo“, pa neki Pegan in Hudiček sta tudi med tajčarji. Ti, ki radi nemški kramljajo so ali potomci privandranji Nemcev in židov, ali pa pristaši lažnjivca „Stajerca“. Potomci teh privandrancev so tukaj obogatili od slovenskih grošev. Ubogô ljudstvo slovensko! Dolgo si groše skupaj nosilo, da si si taka ljudi izredilo. Tisti, ki si jih s svojim denarjem osrečilo, so sedaj tvoji nasprotniki. Ali ne vidiš, da delajo s teboj kakor svinja z mehom. Oplotniški jančarji tebe — ljudstvo slovensko — samoljubno mravijo; oplotniški židje te hočejo gospodarsko ubiti; smešijo tvojo gorivo, tvoj materni slovenski jezik vsikdar; le takrat ga radi poslušajo, če rečeš: „Na-vzemi od Slovencega groš!“ — Volilci, Slovenci, kako dolgo še boste podrepniki posilinških kramarjev in oširjev? Odprite oči in spoznavajte, potem se pa postavite na svoje noge! Priložnost je tu! Občinske volitve so pred pragom. Ljudstvo slovensko, vzdržni se! Slovenski volilci, storite svojo dolžnost ter volite enoglasno značajne, slovenske može. To zahteva od vas vaš ponos, naša domovina in pa vaš napredok.

k Oplotnica. Občinske volitve v naši veliki občini, katera se po 4 župnih razteza, se je v predzadnjem vašem listu kot se v kratkem bližajoča omenila, in se je tudi povdajalo, da je naš zdajšnji župan g. Fr. Jonček ml. si že pred par leti z vso mogočo silo prizadeval s prošnjo na dež. zbor te našo občino razdreti in sicer brez vsakega pravičnega vzroka, le iz mržnje do Slovencev in v strahu, da bodo v teku kratkega časa naši posili-Nemci svoje gospodstvo tukaj zgubili, ker si ga tudi za zadnja 3 leta niso s pravičnimi sredstvi pridobili. Pri predzadnji volitvi smo namreč Slovenci sijajno zmagali in naši nasprotniki so menda nalašč nek pogrešek napravili, se potem proti tej volitvi pritožili in naša višja gosposka vemo da rada nasprotnikom pomaga, in dolgo so tuhtali, kedaj in kako bi novo volitev napravili, da bi mogoče vendar zmagali, in ker je bila 31. julija 1905 birma v Zrečah in tudi sejem v Konjicah, na večer pa dohod mil. knezoškofa v Čadram, se jim je zdel ta čas primeren, ker bodo eni volilec šli za botre v sosedno župnijo, drugi na sejem in še drugi bodo imeli s pripravami za dostenjen sprejem mil. g. knezoškofa opraviti ter se ne bodo volitve vdeležili. A to še ni bilo dovolj, morali so se še neresnične zvišače poslužiti in v to so jim služile krivo napisane pobotnice o tukajšnji vplačani žitni bernji cerkovnika, katera se je začela 1. 1887 reševati. Nek uradnik pri c. kr. okr. glavarstvu celjskem je namreč hotel več vedeti kakor f. g. župnik Jan. Kunej, ki je zapiske za odkupilo župnijske in cerkovniške bernje napravil, ne pa za orgljarja, ker tisti ni tukaj nikdar imenovane bernje imel ter je na zapisniku za cerkovnika še pridjal besedo: „orgljarja“, in glej naše modrijanje, stuhtali so, da je g. župnik Bezenšek odkupilo orglarske bernje prejel in za sebe obrnil, davkoplačilci pa bodo morali to davščino vnovič plačevati. — Naročili so se po lastnikih stolarne Eduardu in Juriju Hafenrichter v neznanu tiskarni posebni letaki, v katerih se po omemjenih očnih pobotnicah trdi, da so volilci bernje za orgljarja plačali in zdaj se od njih vnovič to plačilo tirja ter se vpraša: Kje je de na r? Potem se še omenja stara farna cerkev, ki je bila zavoljo velikih razpoklin uradno zaprta in se bo morala zdaj nova kočarna prevzeti in kaj potem vse davkoplačilce čaka — ve vsak. — In kakor bi bil ogenj v strehi ali hud potres pred vratmi, sta dva služabnika stolarne te letake po celi občini na hišah, dresih in plotih dán pred volitvijo v nedeljo popoldne nabijala in ljudi strašila pred volitvijo kat. mož. In ker so vrli tega se vsi uslužbenici župnije kakor na vojaško komando morali voliti naše nasprotnike, se ni čuditi, da smo Slovenci v 1. in 3. razredu propadli in samo v 2. zmagali. Brez pomoči stolarne bi nas nobel g. župan Fr. Jonček ml. ne vžival 8 leta te časti, za katero se je pa tudi omenjanega gg.

Ed. in J. Hafenrichter hotel hvaležnega skazati s tem, da je tudi za leto 1907 pri občinski seji predlagal, naj se ta dva gospoda častnim občanom imenujeta, nende se že tudi za to, da bi pri novih volitvah imela pravico g. Fr. Jonke zopet na županski stol posaditi in še k nam morebiti lutersko vero vtihotapiti, saj je znano, da je g. Jurij Hafenrichter zdaj od 1. julija 1907 v Peklu pri Poljčanah stanuječ, lani s svojo gospo, bivšo učiteljico Cvirn, luteran postal in zdaj še bolj goreče čisto nemščino pa tudi „čisti“ evangelič oznanjuje. Da se našemu županu tudi to ni posrečilo, so tudi slovenski odborniki s svojo pritožbo zabranili, omenjaje, da ta dva gospoda za našo občino nimata nobenih zaslug, pač pa bi morebiti ona kedaj morala za nje ali njih družino skrbeti. Zdaj se pa volilec vpraša: Kje je resnica in pravičnost, kje ljubezen in požrtvovalnost do domovine in občine, ali pri tujcih in posili-Nemcih ali pri poštenih domačinih? In tistih se držite!

Celjski okraj.

e Sv. Peter v Sav. dolini. Od 13. do 20. jan. smo obhajali v naši župniji sv. misijon. Vodili so ga č. gg. jezuiti, Pristov Kunstelj in Rakovec iz Ljubljane. Cerkev je bila vedno natlačeno polna vernikov, ki se z veseljem in veliko pazljivostjo poslušali krasne, primerne govore izvrstnih gg. govornikov. Vsem župljanom, ki še imajo sv. vero, so prijetni dnevi misjonskega časa nepozabni. Gospodom misjonarjem pa naj ves trud poplača Bog.

e Sv. Ema. Dekliška zveza pri Sv. Emi prav lepo napreduje in se posebno zanima za verski in narodni napredok. Posebno je veselje gledati, da tudi ženski spol tako rad sega po krščanskih knjigah in časnikih. Dolgo časa smo že zelele tudi me Šentemska dekleta, da bi se združile v tlekiški zvezi, kar smo po prizadevanju domačega visokošolca g. Ant. Ogrizeka tudi dočakale. Odbor je tako-le sestavljen: Kolenc Francika, predsednica; Kovačič Jožeta, podpredsednica, Ogrizek Marija, tajnica, Kos Ana, blagajnica; Šeligo Marija, Trezika Drotzenik, Peperko Rozika in Oset Kristinka pa odbornice. Želimo in hočemo napredovati v nadaljnji izobrazbi, pod geslom: Vse za vero in Marijo in slovensko domovino! Živela, krščansko-narodna zavest! — Marijina hčerka.

e Sv. Ema. Naša Dekliška zveza bo imela dne 2. februarja po večernicah v prostorih Čitalnice Kat. slov. izobraževalnega društva svoj prvi dekliški sestanek. Na vsporedu je podčeni govor o kmečkem dekletu, deklamacije in nazadnjem podučni pogovori o važnosti novih društev. Vabijo se vsa Šentemska dekleta in žene k temu imenitnemu podučnemu sestanku.

e Sv. Ema. Mladieniška zveza pri Sv. Emi bo te imela dne 31. t. m. popoldne po večernicah v prostorih Čitalnice Kat. slov. izobraževalnega društva zopet mesečni sestanek. Govoril bo nek izvrstni govornik. Mladieniči, pridejte vse!

e Zibika. Roditeljski sestanek. V nedeljo, dne 24. januarja 1909 je priredilo učiteljstvo zibiške šole 1. roditeljski sestanek, kateri je bil prav dobro obiskan. Poleg roditeljev so bili prisotni visokč. g. J. Krajnc, župnik in zibški župan g. J. Založnik. Sestanek je otvoril šolski vodja g. J. Purkhart. Po prijaznem, iskrenem pozdravu nam je potem govoril o pomenu in namenu roditeljskih sestankov. Povdarijal je, da je glavni namen takih sestankov z roditelji, da se učitelji in roditelji skupno pomenijo, kako naj vzbujajo izročeno jim deco. Nadalje je opozoril g. šolski vodja stariše na nalezljivo, tukaj že tako zelo razširjeno bolezen — škrlatico — in da so se vpeljali na tukajšnji šoli takozvani „šparovec“ za šol. mladino. Navzoči smo prav zanimivo poslušali in se v prijaznem pogovoru razšli, z veselo nado, se drugič zbrati še v večjem številu. Mislim, da je padlo seme na rođovitna tla in bode tekom časa obrodilo obilen sad — iskreno željo — medsebojno delovanje med šolo in domom v prid naši mladini. — Pri drugem roditeljskem sestanku meseca februarja se boste pre davalo o „Vzgoji mladine v predšolski dobi“. — i.

e Možirje. Poslano. Po Možirju in okolici se je razširila govorica, da so načelnika kmečke hranilnice in posojilnice Iv. Cesara zaradi nepravilnega delovanja izbacnili. — Jaz podpisani imenujem vse tiste, kateri to trdijo, nesramne lažnjice in podle obrekovale, in ker tega ne morejo dokazati, jih opozarjam, da to podlo obrekovanje more tudi imeti za dotične neprijetne posledice. — Kmetje, ne ustrašite se tega obrekovanja, pridejte in prepričajte se sami o delovanju kmečke hranilnice! — S ponosom smemo reči, da že ima naša hranilnica in posojilnica sedaj ob pretekli šest mesecev nad 200.000 kron prometa. Torej kmetje, na noge, pokažite svojo značajnost, našim nasprotnikom pa pokažite hrbit. — Možirje, dne 18. januarja 1909. Ivan Cesar, načelnik.

e Sladka gora. Dne 17. t. m. je umrl po kratki, mučni bolezni Franc Gradišnik. Rajni je bil povsod priljubljen mož. N. v. m. p.!

e Sv. Jurij ob Taboru. Poročil se je posestnik Matvej Ocvirk z gostilničarko Ano Brišnik. Bilo srečno! Bralno društvo pod spremnim vodstvom č. g. Lendariča prav dobro napreduje, mladeniči, kakor tudi starejši prav podno segajo po časnikih, ki jih ima društvo na razpolago. Knjižnica je tudi vedno dobro obiskana, naša ukaželjina miadina kaj rada sega

po dobrih knjigah, ki jih knjižnica nudi. Šentjurčni gremo vsekako naprej.

c Gotovlje. Narodni List me baje zopet grajato, mi je v posebno čast, v sramoto pa, če bi me hvalil. Dopisnik je slab prorok o dopisih v „Slov. Gospodarju“. Opusti stvarne popravke in hiti s svojo fino prikrojeno sukno drgati ob mojo mastno plačo. Nikar brate, ne bodi nevošljiv; saj znabit ni daleč čas, ko ti svoje mastne službe rade volje prepustim. Tudi mežnar še lahko postaneš. In na veliko soboto bode pred cerkvijo s čajno jajca pobiral. Pobožne ženice pa ti stisnejo v žep še kakšno klobaso ali kralo in mastne bodo tudi brke. Tako vidiš, jaz ti vse privoščim in ti tudi ne zavidam tvojih igraje zasluženih grošev. Vsak delavec naj bo svojega plačila vreden. Kritika pa je tudi prosta. Pustimo, da ljudstvo vselej in povsod jasno pove svoje mnenje; in potem dobro obdržimo, slabo opustimo in Boga se bojmo in sreča bode naša.

c Frankolovo. Kmetijsko kat. izobraževalno društvo na Frankolovem imelo je dne 3. t. m. poučno zborovanje, na kajem je predaval deželni potovalni učitelj g. F. Goričan o kmetijstvu, posebno o gospodarskem knjigovodstvu. Ta pouk bode nadaljeval zopet dne 2. svečana, to je na svečnico po zjutranji službi božji ter se bodo predstavljali tozadevni praktični poskusi. Vsak kmet, kateri hoče dobro gospodariti, mora si znati zapisovati in voditi svoje gospodarske zapisnike, zato je neobhodno potrebno, da se tudi o tem dobro pouči. Zatorej pridej kmetje, pa tudi drugi, v prav obilnem številu zopet dne 2. svečana na k temu, za gospodarstvo prav potrebnemu pouku. Ulijudno vabi predsednik.

c Mestinje. Občni zbor kmetijske podružnice Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu se je zadnjo nedeljo v prostorih Smehove gostilne izvršil nad vse lepo. Kljub slabemu vremenu je došlo veliko udov s Sladke gore, od Sv. Petra, Sv. Eme, Zibike in Šmarja. Zborovanje je vodil predsednik podružnice, Štefan Inkret, kmet v Lašah. Iz zanimivega poročila tajnika, župnika Gomilšeka, posnamemo, da je podružnica štela 1. 1908 168 udov, da je priredilo 12 poučnih shodov in kaj živahno delovalo za blagor svojih udov. Denarni promet podružnice je znašal 4599 K 80 v. Tomaževe žiandre je razpečala 200 meterskih stotov, kalijeve soli pa 50. V novem letu je že 110 udov vplačalo udnino, precej novih udov je pristopilo. Ce vsi stari ostanejo zvesti, bo podružnica štela v novem letu 200 udov. Stari in novi udje naj se oglašajo z udinjo pri tajniku. Zelo zanimivo je govoril klet. nadzornik Iv. Bele, in nam podal prelepih navodil za bodoče delo. Tudi druge točke vsporeda so se izvršile v zadovoljnost udov. Razšli smo se veseli izvršenega in bodočega dela.

c Gomilsko. Naše bralno društvo je imelo dne 10. januarja t. l. v šolskem prostoru svoj redni občni zbor. Iz tajnikovega poročila smo povzeli, da šteje društvo 60 rednih udov. Crez 300 knjig broječa knjižnica je izkazala 1000 izposojil. Društvo je priredilo 2 veselici z gledališkimi predstavami, govorji in deklamacijami. Poleg tega si je nabavilo lep gledališki oder. Dohodki so znašali veliko sveto 120 K 35 vin, stroški pa 118 K 21 v. V odbor za tekoče leto so bili izvoljeni sledeči: g. Anton Virant, predsednik; mladenič Anton Rančigaj, podpredsednik in knjižničar; g. načuditelj Ivan Zötter, tajnik; mladenič Makso Cukala, blagajnik; č. g. Ivan Grobelšek, Vincenc Drča, mladenič Franc Boldin, Anton Lobniker, Ignac Koprišek, odborniki. Za pregledovalca računov sta izvoljeni iur. Adalbert Hočevar in Anton Cizej. Upati je, da bode novoizvoljeni odbor ravno tako vstajno deloval z vsemi močmi na to, da bode v prihodnjem letu tudi krepko in navdušeno deloval za socialno izobrazbo udov kakor v pretečenem letu.

c St. Lenart nad Laškim. Umrla je najstarejša oseba v fari, Neža Knez vulgo stara Starka, 91 let stará.

c Gornjigrad. Strašno hrdodelstvo se je zgodilo pri nas v nedeljo, one 17. t. m. Brata Špeha sta pila poleg svojega očeta v krčmi. Eden bratov se začne prepričati z očetom, drugi brat, krepek dvaindvajsetletni mladenič pa brani očeta; to pa tako razjezi prvega brata, da potegne nož, ga zasadsi lastnemu bratu v vrat in nesrečne je v par trenotnih mrtev. Orožniki takoj vklenijo morilca, okoli mrtvega brata pa, ki leži sredi sobe v strašni mlaki lastne krvi, se zbere velika množica ljudstva; bil je strašen prizor, ko je nesrečni oče jokal kakor otrok pri krvavem truplu svojega sina, drugega sina pa so orožniki vklenjene ga v železje odpelitali.

c Gornjigrad. Veliki Slovenec učitelj Šijanec je tudi agent nemške zavarovalne družbe „Donau“. O tej Šijančevi „postranski“ službi bomo kmalu kaj več poročali.

c Nova šifta pri Gornjemgradu. V zadnji številki „Nar. Lista“ neki „Več kmetov“ na vse pretege hvali našega načuditelja, ker je poskrbel, da se je pozidala krasna šola. Dotičnik gotovo še ni nikdar plačeval kakih doklad za občino, sicer bi ne bil tako vesel. Ljudje pravijo, da bo za onega dopisnika kmalu treba v Feldholu pri Gradcu prositi za stanovanje, če bode še več takih dopisov skoval. Ali je pa hvala morda bila naročena?

c Sv. Marjeta poleg Rimskih toplic. Bralno društvo priredi 2. svečana svoj občni zbor po popoldanski službi božji v gostilni J. Supan. Spored je sledili: Poročilo v delovanju društva v preteklem letu, izvolet načrta o delovanju v letu 1908, 2. volitev tajnika, 4. sprejemanje novih udov, 5. vpladovanje letalnic, 6. volitev odpisance k

Mariboru. Priredilo se bo tudi par šaljivih predstav. Med posamezni točkami bo pel naš mešan in moški zbor. Sosedje, somišljenike, kakor tudi domače ljudstvo vabi k obilni udeležbi. Odbor.

c Prostovoljna požarna brama na Polzeli priredi na pustno nedeljo t. j. 24. svečana veselico v korist požarne brambe. Igrali se boste dve igre in še marsikaj zabavnega se bo priredilo. Vsa bratska društva v bližnjih se prosijo, da nas podpirajo ter ne priredijo svojih veselic isti dan. Natančnejši vspored prihodnjih.

c Možirje. Vabilo na veselico, katero priredi tamburaški zbor s sodelovanjem pevskega zbera k. sl. izobraževalnega društva in Možirju dne 7. svečana t. l. ob 1/3 3 uri popoldne v hotelu Ilirija v Možirju. Vspored: igra „Novi zvon na Kartini“, potem tamburjanje in vmes poje pevski zbor. Vabilo se vsi prijatelji s trga in okolice Možirja kakor iz cele Savinjske doline k obilni udeležbi.

c Šmartno na Paki. Na pustno nedeljo priredi tukajšnje pevsko društvo predpustno veselico. Na vsporedu je poleg igre „V Ljubljano jo dajmo“, še mnogo drugih, popularnih novih točk. Občinstvo se na to veselico še sedaj opozarja. Kraj, kjer se bo vršila veselica in natančen program pričakujemo v pravočasni v Slov. Gospodarju.

c Gornjigrad. Na Števnični igra izobraževalno društvo igro „Dve materi“. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

c Sladkagora. Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo ima na Števnični 2. februar po večernicah v društveni sobi svoj letni občni zbor s sledenim vsporedom: 1. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja o delovanju društva v preteklem letu. 2. Govor č. g. Fr. Gomilšek, župnika pri Sv. Petru. 3. Sprejemanje udov. 4. Volitev novega odbora. Za prijetno zabavo bo skrbel domači mešani pevski zbor.

c Vid pri Grobelnem. Bralno društvo Št. Vid-Grobelno je darovalo za tukajšnje revno šolsko mladino, po preč. gosp. katehetu Fr. Ostrž deset kron, kot del čistega dohodka prav izvrstno vspole igre: „Dve materi“, za kar se omenjenemu društu zahvaljuje: Jos. Stritar, nadučitelj.

Brežiški okraj.

b Brežice. Kar smo si mnogi že dolgo časa želi, smo vendar včakali: izobraževalno društvo za Brežice in okolico si ustanovimo prihodnjo nedeljo, dne 31. t. m. To bo društvo, ki bo nudilo zlasti mladini nadaljnje izobrazbe, ki nam je dandanes vsem takoj krvavo potrebna; skrbel bo pa tudi za pošteno in prijetno razvedrilo in zabavo vsem članom. Zato pa dobro izrabimo to priložnost, mnogočetvilo pristopljamo k društvu ter se udeležimo že ustanovnega zborovanja, ki se vrši v nedeljo po večernicah v dvorani Narodnega Doma!

b Socialni tečaj v Brežicah za Posavje se vrši dne 8. in 9. svečana t. l. Prične se 8. februarja zjutraj ob 9. uri v Narodnem Domu, v torek pa je začetek ob osmih. Prosimo somišljenike, da skrbel za obilno udeležbo; vse se bo preskrbelo za hrano in prenočišče; pri ubožnejših tudi brezplačno; pomanjkanje denarja naj torej nobenega ne zadrži doma. Predavalno se bo o vseh zadevah, katere mora dandanes vsak državljan vedeti.

a Ustanovni občni zbor izobraževalnega društva za Brežice in okolico se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. pop. ob 1/3. uri v Narodnem Domu. Govoril bo drž. poslanec dr. Benkovič. Somišljeniki naj pridno agitirajo za prepotrebno društvo in naj pridejo v obilnem številu.

b Nervozni postajajo naši breški posili-Nemci; strahovi jim vstajajo pred očmi in prazni upi. Sedaj že računajo, kedaj bo tega ali onega Slovence zlodej vzel, kedaj bo ta ali oni nasprotnik ostavil Brežice itd. A vsi upi zaman! Posebno nervozno je na živoih obolel lekarji, Hans Schniderschitsch, za sedaj še veleindustrijač, kot se zatrjuje; baje njegov slabotni živci niso kos razburjenosti javnega življenja.

b „Stajerc“ — zagovornik breške „sparkase“. Slabega zagovornika si je izbral; kajti kjer „Stajerc“ hvali, tam gotovo nekaj mi v redu. Sploh pa „Lažnjivi kljukec“ niti ne hvali „sparkase“ in ne skuša ovreči trditve interpelacije, ampak le napada slovenske zavode, zlasti breško posojilnico, seveda z lažmi. 1. pravi, da je bil Narodni Dom kupljen za 45.000 K, po bilanci pa ima vrednost 220.000 K. To more zapisati le najzlobnejši sovražnik resnice; saj vsakdo ve, da je bila hiša kupljena, ko je bila še stara, enonadstropna napolpodrtja, in da se je celo hiša prezidala ter prizidalno eno nadstropje, velik vrtni salon, veliko šotorano, skladisca, in da je celo hiša prav dobro v najem dana. Na hiši ni niti vininarja do loga. Kot vrednost hiše je v bilanco postavljena le stavbinska vrednost. Tudi ima posojilnica več posetov, „Grič“, ki se dobro rentira. 2. pravi, da je na Heiderjevi (dr. Strašekovi) hiši več vknjiženo, nego je vredna. V resnici je vknjižena le svota do prave vrednosti, vrh tega pa za posojilo jamči se posebej dolžnik s svojo soprogo, ki ima tudi drugo premoženje. 3. se trdi, da ima stavbinska zadružna na svojih (Mrazovi in Holyjevi) hišah čez vrednost vknjiženo; a stavbinska zadružna ni posojilnica, ampak polnoma samostojno podjetje z namenom, svojim članom hišo kupovati; vrh tega njeni člani (med katerimi ni posojilnica, pač pa druge premožne osebe

glavni skupščini v Gradec, 7. razni za kmetijsko gospodarstvo zelo važni pogovori, nasveti in predlogi, 8. sprejemanje naročil za razne potrebuščine pri kmetijstvu. — Vsi p. n. člani podružice in prijatelji kmetijstva se uljudno vabijo, da se tega zbera obilno udeleže.

Iz drugih slovanskih dežel

† Zlata maša v kapucinskem samostanu v Varaždinu. Dne 13. januarja se je slavila redka svečnost v kapucinski cerkvi. Pater Ivan Raič služil je namreč zlato mašo. Pater Ivan Raič je rojen 1835. leta v Hranilovcu župnije Sv. Tomaža pri Ormožu. Študiral je v gimnaziji varaždinski, kakor so navadno poprej Dolno-Štajerci večji del študirali v Varaždinu. Po dovršeni šestrazredni gimnaziji je stopil v kapucinski samostan hrvaške province. Kot mladi pater je bil 3 leta gvardijan na Reki in 3 leta v samostanu v Karlobagu. Leta 1879. je prišel v varaždinski kapucinski samostan in tukaj je bil 14 let gvardijan. Kot gvardijan, pa tudi prej in pozneje, pomagal je župnikom okoli Varaždina in v Medjimurju. Rad je pridigal in spovedoval in tako delil dušam mir, katerega svet ne more dati. Nobeno duhovno opravilo mu ni bilo pretežljivo. Se sedaj kot starček hiti rad k bolniku, in sicer vidimo ga večkrat po dnevnu in po noči, kako nosi zadnjo tolazbo umirajočim. S svojo ljubeznostjo si je pridobil meščanstvo varaždinsko. Čeravno je bil delavnik, vendar se je zbral v velikem številu odličnega meščanstva v kapucinski cerkvi dne 13. januarja. Po maši so čestitali jubilantu v zakristiji odlični prijatelji njegovi in s solzanimi očmi se je zahvaljeval gospod jubilant. Sedanji gvardijan je lepo okrasil veliki altar in posebno hodnike in obednico. Posebno ljubav in spoštovanje pa je pokazal pater Jakob, sedanji kapucinski gvardijan, patru Ivanu, ker je pozval prijatelje njegove k slovensemu obedu. Tukaj so se vrstile lepe napitnice gospodu slavljenemu, duhovnikom, rečovnikom in posvetnim gospodom. Pri obedu je dobil gospod jubilant do 30 brzojavnih čestik, katere je gospod mestni načelnik prečital. Med temi brzojavami omenimo brzjav škofa dr. Krapca, grofice Erddödijeve, prof. dr. Fevša in prof. dr. Kovačiča iz Maribora. Lepa slavnost bo ostala v trajnem spominu Varaždincem. Dr. K.

Književnost.

Š Skofija pesmarica „Kvišku srca“ je dobila lepo spremeljevanje za orglje. Partitura je sedaj izšla ter se dobi okusno vezana v trgovini tiskarne sv. Cirila za 6 krov.

Š „Duhovni pastir“. Urejuje Al. Stroj. Letnik XVI. za 1. 1909. Celoletna naročnina znaša s prilogama: „Društveni govornik“ in „Zbirka lepih zgledov“ vred 8 K. „Društveni govornik“ je dovršen I. zvezek v obsegu 240 strani. III. zvezek „Zbirke lepih zgledov“ pa obsega strani 81—112.

Š Pozor kupovalci „Družinske Pratike“! Na razna vprašanja odgovarja založništvo naše „Družinske Pratike“ (s podobo sv. Družine na načelni strani), da še vedno lahko postreže s praktiko za leto 1909. Kdor je torej ne bi več mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj piše naravnost v Ljubljano na

„Katoliško Bukvarno“ ali pa na prodajalno katoliškega tiskovnega društva, kjer mu bodo radevolje in takoj postregli. Poština stane 10 vinarjev.

§ G. Freytagova prometna karta Avstro-Ogrske z balkanskimi deželami in stenskim koledarjem za 1. 1909. Stane 4 K. Založba G. Freytag & Berndt, Dunaj VII-1, Schottenfeldgasse 62.

Najnovejše novice

„Divji lovec“ v Mariboru. Slovenski srednješolci prirede dne 2. svečana v Narodnem Domu predstavo „Divji lovec“. Opozarjamо slovenske okoličane kakor tudi mariborske Slovence na to prireditev. Čisti dobiček je namenjen tukajšnjim dijaški kuhinji. Ker se torej gre za podporo dijaški kuhinji, ki ima tako velike izdatke, pričakujemo, da bude obisk kolikor močne dober.

Slovenski centrum. Jugoslovani, Starorusini in poslanci češke katoliško-narodne stranke so se združili v „Slovenski centrum“. Za načelnika je bil izvoljen dr. Ivčevič, za I. podnačelnika dr. Šusteršič, drugo podnačelnško mesto je prihranjeno za Čehe.

Slov. Bistrica. Dne 14. februarja bo v Slov. Bistrici v hotelu „Avstrija“ ob 3. uri popoldne shod. Govori g. državni poslanec Pišek in drugi.

Na Gornji Polškavi se vrši na Svetišču po večernicah obeni zbor Čebelarske podružnice za slovenjebistriški okraj. Predaval bude gosp. Jan Juranič, potovni učitelj čebelarstva. Čebelarji! Sv. Gregor se bliža, torej ne zamudite naukov, ki se Vam nudijo v tej koristnej pači kmetijstva.

Listnica uređništva.

V sledu hulega pomanjkanja prostora smo morali odložiti za prihodnjo število: Vranci, Partinje, Štrmče, Novačifta. — Ješenice: Presebni — Planina, Ljubno: Istotako. — Drenskareber: Li tudi lahko vse dokazete? — Sv. Jurij ob Ščavnici: O tem smo že itak pisali.

Častna izjava.

Jaz podpisani Maks Lipovšek, posestnik v Medlogu preklicem vse obdolžitve napram mojemu bratu Antou Lipovšek kot popolnoma neosnovane in neresnične in ga prosim javno za odpuščanje ter mu izrekam zahvalo za to, ker je od tožbe zoper mene odstopil.

Celje, dne 20. jan. 1909.

Maks Lipovšek l. r.

Razglas.

Krajni šolski svet Sv. Jurij na juž. žel. razpisuje s tem oddajo notranje oprave v novi šoli v proračunjenem znesku okroglo 5800 K. Zniževalna dražba se vrši dne 31. prosinca 1908 v deški stari šoli Sv. Jurij na juž. žel. točno ob devetih dopoldne.

Varšine je položiti v gotovini ali v vrednostnih parijih — 600 K.

Pogoji in proračun je na ogled pri šolskem vodstvu Sv. Jurij na juž. žel.

Za krajni šolski svet v Št. Juriju na juž. žel.

Dr. Jos. Povalej,
t. načelnik.

66

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^h

Na ogled v Mariboru v sredo 27. januarja ob 4^{h</}

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
tele tvrdke:

Neveste in ženini,

najdejo velikansko izbiro za obleke in perila v trgovini z manufakturnim in konfekcijskim blagom

M. E. ŠEPEC

MARIBOR,

Grajski trg št. 2.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, óčalar in zlatar
v Mariboru

Tegelhoffova cesta 23,

priporoča slavnemu
občinstvu svoje bogato
zaloge raznovrstnih zlatih, srebrnih
in niklastih ur, óčal,
dalnegledov, raznovrstne zlatnine in
srebrne po najnižjih cenah.
Garancija ved let.

Vsi popravki se točno in
hitre izvršijo.

Papir in pisalne potrebščine, keledarje
priporoča narodna trgovina

VILKO WEIXL

MARIBOR, Gornja Gosposka ulica 33.

Za slav. šole in urade, vse vrste tiskovin in zapisnih knjig.
Velikanska izbira razglednic v prid Ciril in Metodove družbe, na-
rodnih kolkov in računskih listov.

Glavna zaloga Barthelnovega apna
za poklajo! Razne vrste travnega,
detelnega, gozdnega in vrtinarskega
semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR
Sofijin trg

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koci račun ter je obrestuje po čistih 4% 20% Jev po dnevnem kurzu.

Dolniška glavnica K 3,000.000. — Reservni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **štiri odstotke** ter pripisuje obresti vsega leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gorjigrad, Sevnica, Šmarje, Ščitnj in Vrasko in rezervna zaklada, katera značata vč nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in doberdelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrte strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim pozornim brsmbam in kmetijsko gospodarske nismene nad 2.000 K, skupno sedaj nad 45.000 K.

Slovenec, poslužujte se

Južnoštajerske hranilnice pri nasleganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali
varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naštež denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

Za brezplačno določljivatev denarja so položnice c. kr. poštobrnskega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

Rokavice
vse vrste

blače iz usnja, naremnice, razne bandaže, kakor na pr.
kilne pase, trebušne obvezne, suspenzorije itd. umetne
ude ter različno v to stroku spadajoče delo lastnega
izdelovanja, priporoča po nizki ceni

Franc Podgoršek,

bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo
prve vrste, z najboljšim
strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezno v Borovljah (Koroško).

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica,
osnovana od občine svobod-
nega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpepelitvi po bliški nepremičnine vseke vrste: hišo,
gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor:
hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Premog in drva

prodaja, ter stavi tudi na dom

A. VERTNIK

trgovina z mešanim blagom,
:: premogom in drvami ::
Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po naj-
nižji ceni v trgovini z manufak-
turnim blagom

FELIKS ROP

MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor
tudi matrace, divani,
streže postelje ter
ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegelhoffova cesta 49
priporoča večne sveže pivo,
izvrstna domača vina ter
mravlje in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

zdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premišljene
glime priznane najboljše izdelke, kakor: patentirano
zarezano in vsakovrstno drugo strečno opeko, opeko za
zid za oboke, dimnike, rekontra-opeke, ploske za
tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalogu tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

Slov. Bistrici in celemu okraju se priporoča, da kupujete

ALOJZIJ PINTER pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

Postregel Vam bode getovo zadovoljno in zanesljivo najezenja.
Zalogu vseh strok blaga: za raznovrstne obleke, špecerije, semena,
želesno, želesnine, i. t. d. Kupuje vse kmetijske pridelke.

NB. Sprejema tudi zavarovalnino in daje v tem oziru
svet.

Edina narodna steklarska trgovina **FRAN STRUPI**, Celje,

priporoča svoje bogato zaloge stekla, porcelana, kame-
nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za
podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in
privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

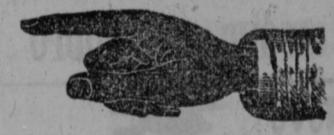
Na debelo — Na drobno!

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

Štampilje

iz kavčka se dobijo v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Ravnikar, Celje, Graška cesta št. 21

Telefon št. 17.

Trgovina s špecerjaki blagom deželnimi pridelki in raz-
nimi suhimi ter oljnati blavanci. Priporoča svoje veliko zaloge kineš-
kega, ruskega in ceylonskega daja, jamaika rumu konjščka, vseh vrst na-
miznega in zdravilnega vina, kave najrazličnejše kakovosti surove kakor
vsaki teden štirikrat sveže žgane. Za postni čas priporočam namečeno
kakor suho polenovko, sardine, morske postriki v olju sveže surove
čajno maslo in druge delikatese. Bogato zalogo stearinskih, voščenih
sveč kakor onih za svečnico v najrazličnejših oblikah. Svinjerejoč o-
pozjam na „Lueullus“ s katerim najhitrejši in najcenejši zredijo svoje
prašiče spoštovanjem Ivan Ravnikar.

Franc Divjak

slikar in pleskar v Mariboru

župniška ulica št. 7
se priporoča č. duhovščini in
slavnemu občinstvu v izvrš-
ševanje najfinčnejšega in prostej-
šega slikarstva in pleskarstva
po zadovoljni ceni.

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in
barvanje reznih oblek, kožuh-
ovin, rokavic i. t. d.

Lišpa od oblek ni treba
odstraniti.

Edini slovenski zavod te-
vrste.

Prv!

Domača tvrdka

Anton Jurca naslednik

ALOJZIJ SENČAR v Ptiju

priporoča svoje bogato zaloge vsakovrstnega, vedno svežega, najboljšega špecer-
jaka blaga, katere prodaja na debelo in na drobno pri točni postrežbi po najnižjih
cenah. Kupuje tudi vse deželne pridelke, jajce maslo itd. po najvišjih cenah.

DAY! Pridi, poskusi in prihajal boš vedno!!

Velikonocne razglednice

priporoča trgovina
tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

